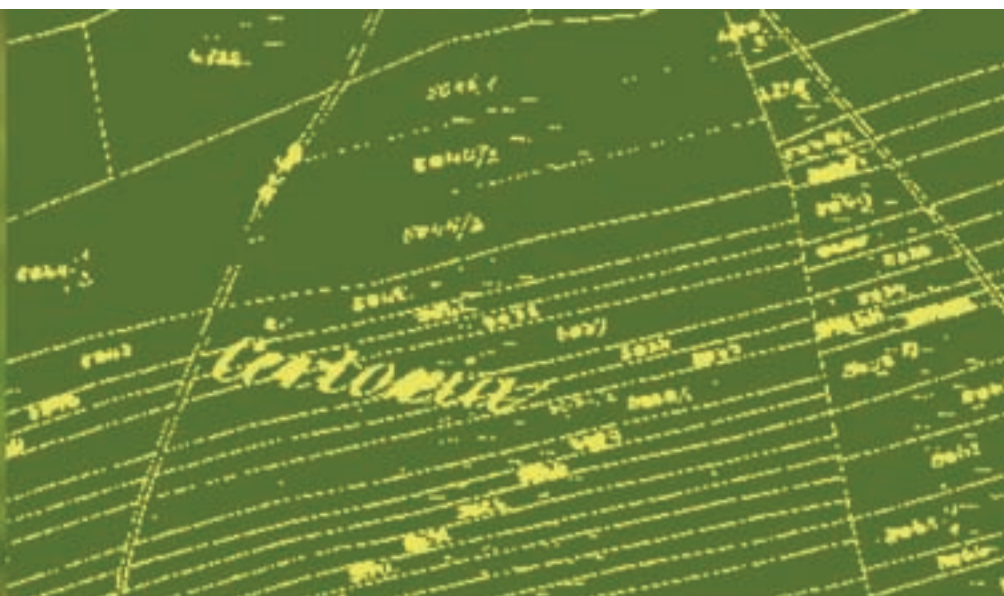

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ZA ROK 2011

Český svaz ochránců přírody
Základní organizace 58/06 Bílé Karpaty
Veselí nad Moravou

ÚVOD

V roce 2011 jsme dokončili dva několikaleté projekty – „Syntéza poznatků o stavu biodiverzity travních porostů v CHKO Bílé Karpaty s cílem vytvoření metodiky pro zachování biodiverzity tohoto ekosystému“ financovaný z programu Výzkum a vývoj (VaV) Ministerstva životního prostředí a mezinárodní projekt SALVERE „Polopřirozené travní porosty – zdroj pro vylepšení biodiverzity“.

Dále pokračovala naše spolupráce na projektu „Spontánní a řízená sukcese při obnově suchých trávníků na orné půdě“ a kampaň „Přispějte k obnově luk v Pomoraví“ v rámci Pozemkového spolku Čertoryje.

Podařilo se nám také zpracovat studii na zakoupený dům v ulici Kožešnická, ve kterém bychom chtěli zbudovat učebnu ekologické výchovy (viz obr.). Bohužel projekt, o který jsme na tuto stavbu žádali, podpořen nebyl.

rekonstrukce objektu č.p. 57
vizualizace

Na řešení projektů se podíleli

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Bílé Karpaty a KS Zlín, Luhačovice,
- OSEVA PRO s.r.o., Výzkumná stanice travinářská Rožnov – Zubří,
- Masarykova univerzita, Brno,
- Univerzita Palackého v Olomouci,
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
- V atelier, Veselí nad Moravou,
- GG Archico, Uherské Hradiště,
- odborní a techničtí spolupracovníci: Pavel Dřevojan, Martina Gaťáková, Eliška Hoferková, Bohumil Jagoš, Lucie Juříčková, Milan Králíček, Petr Kment, Pavel Novák, Karel Ovesný, Karel Prach, David Procházka, Marta Ryšková, Ivana Semanová, Dušan Trávníček, Karla Vincenecová, Pavel Bezděčka, Jana Hajduchová, Peter Jánský, Petr Slinták, Ladislav Špeta, Jiří Tomeš, Petr Říha, Ladislav Tomčala, Martin Migota, Svatopluk Vachůn a Václav a Ludmila Ocelíkovi.

Všem jmenovaným touto cestou děkujeme za spolupráci.

Poděkování

Náš dík za finanční nebo odbornou pomoc však patří i mnoha dalším organizacím:

Ministerstvo životního prostředí ČR
Ústřední výkonná rada ČSOP
Botanický ústav AV ČR, Třeboň
Státní zemědělský a intervenční fond
Grantová agentura ČR

Vzdělávací a informační středisko (VIS) Bílé Karpaty,
o.p.s, Veselí nad Moravou
Správa CHKO Biele Karpaty, Nemšová
Státní fond životního prostředí ČR

Chtěli bychom poděkovat i všem dárcům, kteří přispěli na vydání časopisu Bílé-Biele Karpaty.
Zvláště chceme poděkovat těmto předplatitelům a obcím:

Jiří Gajda, Obec Vlachovice, Obec Kuželov, Obec Suchov, Obec Loučka, Obec Strání, Obec Boršice
u Blatnice, Obec Dolní Lhota, Ing. Aleš Máchal, Hana Šimková, Obec Korytná, Ing. Jiří Šipr, Marie
Kramná, Obec Velká nad Veličkou, Obec Hroznová Lhota, Obec Javorník.

Kontakt

Český svaz ochránců přírody, základní organizace 58/06 Bílé Karpaty
ZO ČSOP Bílé Karpaty
Bartolomějské nám. 47
698 01 Veselí nad Moravou
IČ: 47895497, DIČ: CZ47895497
Česká spořitelna, a.s., Veselí nad Moravou, Bankovní spojení: 144 278 53 99 / 0800
web: <http://www.bilekarpaty.cz/csop/>
e-mail: csop@bilekarpaty.cz
tel: 518 326 470

Výbor

RNDr. Ivana Jongepierová – předsedkyně organizace
Jitka Říhová – hospodářka
Jaroslava Tomšejová – člen výboru
PhDr. Vít Trachtulec – revizor

Členové ZO ČSOP Bílé Karpaty v roce 2011:

Mgr. Katarína Devánová
Radim Eliáš
Mgr. Karel Fajmon
David Jongepier
Ing. Jan Willem Jongepier
RNDr. Ivana Jongepierová
Pavel Petrů
Marie Petrů, DiS.
Mgr. Radka Piknerová
Ing. Zbyněk Piro
Ing. Hana Poková

David Prachař
Jitka Říhová
Petr Říha
Ing. Václav Tetera, CSc.
Ladislav Tomčala
Vladislav Tomšej
Jaroslava Tomšejová
PhDr. Vít Trachtulec
BcA. Dagmar Uhýrková, DiS
Ludmila Zikušková

NPR Čertoryje

V lednu letošního roku jsme opět oslovili vlastníky pozemků na území NPR Čertoryje v k. ú. Kněždub, kteří nereagovali na loňské dopisy. Podařilo se nám uzavřít 41 smluv o nájmu pozemku, jeden souhlas s údržbou pozemku a jeden dodatek ke stávající smlouvě. Se všemi vlastníky jsme nejprve jednali písemnou formou prostřednictvím dopisů a následně jsme několik vlastníků během roku navštívili i v místě jejich bydliště.

Tab. 1. Uzavřené smlouvy s vlastníky pozemků v roce 2011.

Katastrální území (v NPR Čertoryje)	Celkový počet uzavřených smluv o nájmu pozemků	Nově uzavřené smlouvy v roce 2011	Nově uzavřené souhlasy s užíváním pozemků 2011	Nově uzavřené dodatky ke stávajícím smlouvám v roce 2011
Hrubá Vrbka	11			
Kněždub	128	41	1	1
Tvarožná Lhota	10			
Celkem	149			

Vlčí hrdlo

V lednu 2011 jsme znovu obesílali vlastníky pozemků na lokalitě Vlčí hrdlo v katastrálním území Bzenec. Během roku se pak podařilo uzavřít šest kupních smluv a vykoupilo se sedm pozemků o celkové výměře 15150 m². To znamená, že celková výměra dosud vykoupených pozemků je 30007 m².

V průběhu roku jsme záměr projektu propagovali na několika akcích, např. na Ekojarmarku (16. 4. 2011, Veselí nad Moravou), Biosožinkách (20. 8. 2011, Velká nad Veličkou) nebo TSTTT (26. 11. 2011, Uherské Hradiště). Průběžně aktualizované informace o projektu jsou k dispozici také na internetu, na adrese <http://www.obnovaluk.cz/>.

Rybníky – k. ú. Blatnice

Mokřad v lokalitě Dlouhé klíny pod Radošovem v k. ú. Blatnice pod Sv. Antonínkem se nám v letošním roce podařilo díky příznivému počasí pokosit.

Staré hory – k. ú. Sudoměřice

Lokalita Staré hory v k. ú. Sudoměřice je jedním ze dvou nalezišť kriticky ohrožené violky vyvýšené v Bílých Karpatech. V roce 2011 jsme uzavřeli tři smlouvy o nájmu na jeden pozemek o výměře 733 m² na této lokalitě. Ten je úplně zarostlý náletem dřevin, bude třeba ho v dalším roce vyčistit.

NPR Zahrady pod Hájem

Genofondový sad udržujeme ze zemědělských dotací (SAPS, Top-Up, Ekologické zemědělství), které dostáváme na výměru 2,09 ha.

Ve spolupráci s VIS Bílé Karpaty vedli členové naší organizace od konce dubna do konce září několik exkurzí do NPR Čertoryje, NPR Porážky a NPR Zahrady pod Hájem, kterých se zúčastnili zájemci z České republiky i zahraničí.

Tab. 2. Právní vztahy k nemovitostem v Pozemkovém spolku Čertoryje k 31. 12. 2011 (čísla vyjadřují plochu v hektarech).

Lokalita	Vlastnictví	Nájem Výpůjčka	Věcná břemena	Smlouvy o spolupráci	Celkem
Čertoryje	0,6805	115,7436		140,5983	257,0224
Jazevčí		4,6112			4,6112
Machová		0,9150			0,9150
Malá Vrbka – Výzkum		4,3809			4,3809
Megovka		2,7116			2,7116
Porážky		3,8011			3,8011
Rokytnice			2,3952		2,3952
Rybníky (k. ú. Blatnice p. Sv. Ant.)		2,0000			2,0000
Skleněný vrch (k. ú. Kněždub)		0,9103			0,9103
Staré hory (k. ú. Sudoměřice nad M.)		0,0733			0,0733
Vlčí hrdlo		3,0007			3,0007
Vlčí (k. ú. Kněždub)		0,6812			0,6812
Zahrady pod Hájem – sad		3,5516			3,5516
Zahrady pod Hájem		28,1590			28,1590
Celkem					314,2135

Finanční zdroj: ÚVR ČSOP

Zodpovědný řešitel: RNDr. Ivana Jongepierová

Tvorba regionální semenné směsi pro obnovu luk

V roce 2011 bylo na území CHKO Bílé Karpaty zatravněno 14 ha na 3 lokalitách (v k. ú. Tvarožná Lhota, Hrubá Vrbka a Malá Vrbka). Dále bylo poskytnuto 26 kg osiva do Blatmičky a 20 kg na zatravnění skládky v Prakšicích.

Pěstování semen bylinných složek travinnobylinné směsi zajistili manželé Ocelíkovi z Hrádku u Slavičína a pan Jiří Tomeš z Hrubé Vrbky. Úroda semen sveřepu vzpřímeného byla 102 kg a kostřavy žlábkaté 20 kg (vypěstovali pan Martin Migota a Svatopluk Vachůn ve Velké nad Veličkou). Kartáčovou sklizní bylo v letošním roce získáno 21 kg osiva, především bylin z lokality Vojšice.

Tab. 3. Inventura osiva ke dni 31. 12. 2011 ukázala následující zásobu osiva:

druh	množství (kg)
trávy	
sveřep vzpřímený	102,000
kostřava žlábkatá	115,800
kartáčový sběr	613,900
jeteloviny	
bílojetel bylinný	3,370
hrachor širolistý	6,4680
jetel červenavý	14,340
jetel horský	2,397
jetel luční	4,000
kozinec cizrnovitý	2,648
kručinka barvířská	3,890
tolice srpovitá	2,543
úročník bolhoj	3,010
vičenec ligrus	0,19
byliny	
bukvice lékařská	4,312
černohlávek dřípený	0,166
černohlávek obecný	7,878

druh	množství (kg)
hvozdík kartouzek	1,746
chrastavec Kitaibelův	8,835
chrpa čekánek	5,990
chrpa luční	1,430
jitrocel prostřední	0,102
kopretina bílá	2,910
kopretina chocholičnatá	9,090
máchelka srstnatá	1,247
orlíček obecný	0,955
prvosenka jarní	0,428
řepík lékařský	10,210
svízel syřišťový	4,578
šalvěj luční	11,410
šalvěj přeslenitá	7,239
třezalka tečkovaná	4,348
tužebníček obecný	9,872
zvonek broskvolistý	0,090
zvonek klubkatý	5,120

Zodpovědný řešitel: Ivana Jongepierová

Projekt LIFE: Integrovaná ochrana vzácných druhů motýlů nelesních stanovišť v České republice a na Slovensku, LIFE 09 NAT/CZ/000364

*Finanční zdroj: LIFE+, vlastní prostředky ZO ČSOP
Zodpovědný řešitel: Ivana Jongepierová*

V roce 2011 byl zahájen výše uvedený projekt (jehož jsme jedním ze spoluřešitelů), v provizorním režimu, protože s ohledem na snížené možnosti kofinancování bylo třeba upravit rozpočet a odsouhlasit změnu v Bruselu.

V průběhu roku jsme pracovali na uzavírání nájemních smluv, prioritně v EVL Čertoryje. V rámci této činnosti jsme testovali několik vhodných programů na evidenci půdy.

Účastnili jsme se kontrolních dnů s RNDr. L. Haladou, CSc., zástupci MŽP ČR a AOPK ČR a několika pracovních jednání s AOPK ČR.

Záchrana krajových odrůd ovocných dřevin

Bezmála již dvacet let se věnujeme aktivní záchraně starých krajových odrůd, především v genofondovém sadu v NPR Zahrady pod Hájem ve Velké nad Veličkou, na který je od roku 2008 čerpána dotace v rámci programu ekologického zemědělství. V menší míře je znatelné také naše úsilí v tomto směru na obnovených loukách na kopci Výzkum u Malé Vrbky. Kromě toho organizujeme vzdělávací a propagační akce a během roku odpovídáme na různé dotazy ohledně pěstování a záchrany starých a místních odrůd ovocných dřevin. Plody ze sadu ve Velké nad Veličkou jsme též představili na ovocnářské výstavě ve Veselí nad Moravou.

- 2. duben – Jarní řez se konal tradičně v genofondovém sadu ve Velké nad Veličkou. S výchovným a udržovacím řezem ovocných stromů i dalšími ovocnářskými praktikami seznámili zájemce prof. V. Řezníček a pan L. Tomčala.

- 20. srpen – Letní řez v genofondovém sadu ve Velké nad Veličkou proběhl v rámci Biosožinek, konaných u příležitosti Ozvěň Horňácka ve Velké nad Veličkou. Byl plynulým pokračováním setkání, které se věnovalo starým odrůdám ovocných dřevin, kde byly předvedeny, komentovány a ochutnávány plody různého letního ovoce včetně kořalek z různých odrůd ovocných plodin.

Finanční zdroj: AOPK, SZIF.

Zodpovědný řešitel: Ladislav Tomčala

Záchrana mizejících starých plevelů

Vlivem současného masového opouštění záhumenek a políček v drobné držbě zanikají i jedny z posledních útočišť vzácných a mizejících druhů plevelů – extenzivně obhospodařovaná pole a krátkodobé úhory. Dnes jsou obvykle přeměňovány na trvalé travní porosty či sady, v horším případě ponechány ladem. Tento trend je nápadný i na západních okrajích NPR Zahrady pod Hájem u Velké nad Veličkou, kde byla ještě donedávna významná naleziště i těch segetálních druhů, které již jinde v širokém okolí vyhynuly.

Na podzim roku 2010 jsme zde proto nechali rozorát malou část jednoho z neobhospodařovaných zarůstajících úhorů, abychom tu alespoň maloplošně vytvořili biotop, v němž by vzácné plevele mohly i nadále přežívat. Kromě toho, že jsme předpokládali obnovu některých druhů z půdní semenné banky (ještě před několika lety se na zvolené ploše vyskytovalo více druhů ohrožených plevelů), jsme na rozoranou část vyseli také další druhy, jejichž semena jsme nasbírali na zbývajících lokalitách v okolí.

Díky tomuto zásahu se na rozoráném úhoru objevilo množství vzácných plevelů, včetně druhů kriticky a silně ohrožených. Nejvýznamnějším druhem vzešlým z místní dlouhodobé semenné banky byl svízel trojrohý (na obrázku), který byl pod Zahradami pod Hájem pozorován naposledy v roce 2006. Z místních i přisetých semen zde loni vyrostl například také hrachor pačočkový a vrabečnice roční. Z výsevu vzešlo několik rostlin prorostlíku okrouhlolistého, který již v současnosti odjinud z volné krajiny z Bílých Karpat není znám. Semenný materiál prorostlíku přitom pochází z jiné záhumenky pod Zahradami pod Hájem (dnes travnatý úhor bez vzácných plevelů), odkud bylo před lety sebráno několik semen, jež byla následně přesévána v soukromé zahrádce ve Veselí nad Moravou.

Na konci roku 2011 byla plocha s plevelely znovu zorána, tentokrát v celém rozsahu zarostlého úhoru (větší část bylo před orbou potřeba pomulčovat kvůli odstranění náletu dřevin). V několika následujících letech plánujeme opětovně orat celou plochu, později bude orána už vždy jen část, aby zde mohly nalézt útočiště nejen druhy vázané na opakovaně mechanicky narušovanou půdu, ale i druhy mladých zarůstajících stádií, a to jak rostliny, tak živočichové. Věříme, že se nám zde cílenou údržbou podaří vzácné plevele udržet alespoň takto maloplošně, jako ukázkou květeny historických políček.

Finanční zdroj: vlastní prostředky ZO ČSOP.

Zodpovědný řešitel: Karel Fajmon

ODBORNÉ PROJEKTY

Syntéza poznatků o stavu biodiverzity travních porostů v CHKO Bílé Karpaty s cílem vytvoření metodiky pro zachování biodiverzity tohoto ekosystému (VaV SP/2d3/54/07)

Ministerstvo životního prostředí

Bělokarpatské louky hostí pestrá společenstva rostlin i živočichů, jejichž diverzitu podmiňuje pestrost podloží, místní klima a různé způsoby obhospodařování. Základním předpokladem nastavení vhodného managementu pro tato společenstva je znalost aktuálního rozšíření jednotlivých druhů rostlin a živočichů a jejich specifických nároků na prostředí i management. Tento projekt byl proto věnován ucelenějšímu poznání biodiverzity zdejších travních porostů, jakož i lepšímu porozumění vztahům a zákonitostem, které se v nich uplatňují.

Rok 2011 byl závěrečným rokem projektu. V tomto roce bylo dokončeno sledování jednorokového ponechání části porostů nepokosených kvůli posouzení vlivu nekosených pásů na skladbu luční vegetace. První ucelenější výsledky přineslo také sledování vlivu seče na společenstva vybraných skupin bezobratlých živočichů v NPR Čertoryje.

Výsledky komplexní inventarizace vybraných lučních lokalit z předchozích let byly letos ještě doplněny o botanický soupis

z jedné lokality. Všechna data získaná během těchto průzkumů poslouží jako podklady studie, jež má za cíl zjištění vztahů mezi zastoupenými skupinami organismů navzájem, jejich vztahy k podmínkám prostředí a zejména jejich vztahem ke způsobu managementu. Surová nálezořová data o studovaných skupinách organismů (rovnokřídli, škvoři, švábi, kudlanka, denní motýli, noční motýli, některé skupiny brouků a cévnaté rostliny) byla zatím zpracována a převedena do podoby vhodné pro analýzy.

Za spoluúčasti projektu bylo připraveno k vydání speciální číslo časopisu *Acta Musei Moraviae: Species inventories of selected insect groups in the Bílé Karpaty Protected Landscape Area and Biosphere Reserve (Czech Republic)*; Malenovský I., Kment P. & Konvička O. [eds]; *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 96 (2). Obsahuje množství nových poznatků o rozšíření řady hmyzích skupin v Bílých Karpatech, částečně získaných v rámci projektu.

Velká pozornost byla v tomto roce věnována suchozemským plžům, zejména celkovému rozšíření jejich zástupců v Bílých Karpatech. Výsledkem je souborné vydání dosavadních poznatků o zdejším rozšíření suchozemských plžů v síťovém atlase: *Atlas rozšíření suchozemských plžů v CHKO Bílé Karpaty*; Dvořáková

J., Ložek V., Horsák M. & Pechanec V.; *Acta Carpathica Occidentalis, Supplementum 1* (124 pp.).

V souvislosti s projektem byly také kontrolovány stavy bělokarpatských populací hořeček (hořeček nahořklý pravý, h. žlutavý pravý a h. žlutavý karpatský). Na části lokalit se podařilo zajistit i vhodný management pro podporu těchto velmi vzácných a drasticky ustupujících druhů (pastva nebo kosení na lokalitách hořečku nahořklého pravého a kosení spolu s výrazným podzimním narušením drnu vertikutátorem a železnými hráběmi na třech lokalitách hořečku žlutavého pravého).

Byly dokončeny revize a sjednocování údajů bělokarpatské databáze floristických údajů

BKFLORA, která byla připravena k poskytnutí do Národní databáze ochrany přírody, spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

Jedním ze základních cílů projektu byla osvěta a zlepšení praktické údržby travních porostů v Bílých Karpatech. V roce 2011 byla z toho důvodu vydána publikace zaměřená na osvětu správných managementových postupů, která může posloužit i jako příručka pro praktickou organizaci managementu travních porostů: *Metody údržby travních porostů Bílých Karpat; Jongepierová I., Fajmon K., Hofěrková E., Konvička O., Piro Z., Němec J. & Uříčář J.; ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou* (56 pp.). Je určena zejména pracovníkům státní ochrany přírody, Ministerstva zemědělství ČR, Státního zemědělského intervenčního fondu i dalším subjektům zabývajícím se údržbou travních společenstev.

Spoluřešiteli tohoto projektu jsou Masarykova univerzita, Univerzita Palackého v Olomouci a Správa CHKO Bílé Karpaty a KS Zlín. Podílí se na něm také mnoho dalších odborníků – botaniků a zoologů.

Finanční zdroj: MŽP

Zodpovědný řešitel: Ivana Jongepierová

Mezinárodní projekt SALVERE, dílčí část č. 1CE052P3: Polopřirozené travní porosty – zdroj pro vylepšení biodiverzity (Semi-natural grassland as a source of biodiversity improvement)

Hlavním řešitelem za Českou republiku je OSEVA PRO s.r.o., Výzkumná stanice travinářská Rožnov – Zubří (dále jen VST Zubří). Naše organizace se podílí na části zaměřené na experimentální výzkum obnovy druhově bohaté louky vegetačního svazu *Bromion*, jemuž odpovídají některé typy bělokarpatských luk.

Ve dnech 16.–20. května 2011 proběhl mezinárodní workshop v Bernburgu s názvem *Restoration of Habitat Quality and Re-introduction of Target Plant Species in Grasslands and Heathlands*, jež se za naši organizaci účastnila I. Jongepierová s přednáškou *Grassland restoration using regional seed mixtures in the Bile Karpaty Mts., Czech Republic*.

Během vegetační sezony pokračovala na zdrojových plochách na Vojšických loukách pod Kobylou

sklizeň semen lučních druhů pomocí kartáčového sběrače a z nakartáčovaného materiálu byly odebrány vzorky, z nichž byl proveden rozbor obsažených semen. Na receptorové ploše na pokusném poli u Malé Vrbky byly dvakrát (v červnu a v září) na trvalých plochách zapsány fytoocenologické snímky.

Důležitým výsledkem tohoto mezinárodního projektu je kniha *Practical handbook for seed harvest and ecological restoration of species-rich grasslands*, jejímiž editory jsou M. Scotton, A. Kirmer a B. Krautzer. Na konci minulého roku jsme v úzké spolupráci s VST Zubří připravili do tisku také její českou verzi s názvem *Praktická příručka pro ekologickou obnovu travních porostů*. Na 128 stránkách čtenáře seznamuje s různými způsoby zatravnění, zkušenostmi s těmito metodami z několika evropských zemí i radami, jak nejlépe postupovat.

Finanční zdroj: OPNS, ERDF

Zodpovědný řešitel: Ivana Jongepierová

Spontánní a řízená sukcese při obnově suchých trávníků na orné půdě (GAČR P505-11-0256)

Hlavním řešitelem projektu je Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Naše organizace je spoluřešitelem.

V druhém roce trvání projektu jsme se soustředili na sběr terénních dat a na jejich dílčí zpracování. Pokračovali jsme v zápisu druhového složení a struktury vegetace na loukách vzniklých zatravněním komerční travní směsí nebo spontánní sukcesí. Tyto louky budou následně porovnány s loukami zatravněnými regionálními travními směsmi, na nichž jsme vegetaci studovali již v roce 2009. Byly také odevzdány do tisku a přijaty k publikaci dva odborné články:

Mitchley J., Jongepierová I. & Fajmon K. (2012): The use of regional seed mixtures for the recreation of species-rich meadows in the White Carpathian Mountains: results of a ten-year experiment. – *Applied Vegetation Science* 15: 253–263.

Prach K., Jongepierová I. & Řehounková K. (in press): Large-scale restoration of dry grasslands on ex-arable land using a regional seed mixture: establishment of target species. – *Restoration Ecology*. Doi: 10.1111/j.1526-100X.2012.00872.x

Finanční zdroj: GAČR

Zodpovědný řešitel: Ivana Jongepierová

Téma obnovy luk a tvorby regionální travinobylinné směsi bylo prezentováno při několika exkurzích:

15. 4. 2011 – Bob Bunce, přední světový krajinný ekolog; PP Žerotín, NPR Čertoryje, plochy zatravněné regionální směsí semen.

3.–4. 6. 2011 – post-konferenční exkurze pro účastníky World orchid conference in Hluboká (29. 5.–5. 6. 2011); NPR Čertoryje, PR Drahý, NPR Zahrady pod Hájem a zatravněné plochy na Hornáčku.

2. 5. 2011 – Gary Mantle z Wiltshire Wildlife Trust (UK), ukázka ploch zatravněných regionální směsí semen na Vojsických loukách.

11. 6. 2011 – Botanické repetitorium pro veřejnost; Malá Vrbka, plochy zatravněné regionální směsí semen na Vojsických loukách.

29. 6. – 2. 7. 2011 – exkurze pro maďarské vědce a ochránáře z Univerzity v Debrecenu a z Národního parku Hortobágy; ukázka několika obnovených travních porostů v posledních 10 letech.

3.–4. 9. 2011 – exkurze pro celostátní setkání členů ČSOP; NPR Čertoryje, NPR Zahrady pod Hájem, ukázka několika obnovených travních porostů v posledních 10 letech (Žerotín, Vojsické louky).

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A OSVĚTA

Proč ne smrk

V roce 2007 byla naší organizací připravena putovní výstava, jejímž cílem bylo seznámit širokou veřejnost s přirozenými lesními ekosystémy, jejich významem pro biodiverzitu, ekologickou stabilitu a v neposlední řadě i srovnání těchto společenstev s jehličnatými monokulturami. Na 10 panelech o rozměrech 950 × 1200 mm seznamuje s životním cyklem lesa, jednotlivými lesními společenstvy, jejich ohrožením a typickými druhy rostlin, zvířat i hub. V roce 2011 byla tato výstava zapůjčen do Střediska volného času ATLAS a BIOS Přerov.

Časopis Bílé-Biele Karpaty

V roce 2011 s námi na vydávání časopisu Bílé-Biele Karpaty spolupracovaly VIS Bílé Karpaty, Správa CHKO Bílé Karpaty a KS Zlín a Správa CHKO Biele Karpaty. Byl to již 16. ročník časopisu, jehož obě loňská čísla byla vydána v nákladu 2300 ks.

První číslo vyšlo v rozsahu 24 stran a obsahovalo např. články Silvestrovská Javořina, Za krásou bradlového pásma nebo Mlčenliví svědkové utrpení Krista Pána i útrap lidských.

Druhé číslo vyšlo v rozšířeném rozsahu 28 stran a bylo věnováno Jožovi Úprkovi. Z dalších článků jmenujme např. Horší než kůrovec může být zvěř, Ščurnica dále roste nebo Pestrý svět ryzců. Obě čísla obsahovala tradiční pohádku od Pavla Bezděčky. Ve druhém čísle vyšla první soutěž o ručně malované tričko. Výherci byli dva – Alena Pohorencová a Peter Pašš z Trenčína na Slovensku.

Obě čísla byla tištěna v celobarevném provedení a na papíře s certifikátem FSC.

Časopis se dostal do rukou především pracovníkům obecních a městských úřadů v moravské i slovenské CHKO a přilehlých oblastech, zastupitelům těchto obcí a měst, pracovníkům krajských a městských odborů životního prostředí, učitelům vybraných základních a středních škol, center ekologické výchovy, místním a okresním knihovnám i na další instituce. Obě čísla časopisu obdrželo i celkem 300 předplatitelů a stovky čtenářů v novinových stáncích.

První číslo časopisu bylo podpořeno ze zdrojů Ministerstva životního prostředí ČR a druhé číslo bylo financováno z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR.

Zodpovědný řešitel: Jan W. Jongepier, Jitka Říhová

Finanční zdroj: MŽP ČR, SFŽP

Infocentrum ČSOP

V rámci projektu Infocentrum ČSOP byly poskytovány návštěvníkům materiály informující o spolupráci mezi ČSOP a Lesy ČR. Zasláné materiály jsou volně přístupné ve stojanu na chodbě budovy ZO ČSOP. Informace o pořádaných akcích a provozní době jsou uvedeny na nově instalované osvětlené venkovní nástěnce. Oproti loňskému roku se návštěvnost zvýšila o 30 %, a to díky nově zrekonstruovanému Bartolomějskému náměstí. Návštěvníci uvítali rozšířenou nabídku materiálů, k dispozici jsou nejen doposud poskytované materiály z Bílých Karpat a okolí Veselí nad Moravou, ale najdou zde i informace z řady jiných regionů. Nabízené materiály tak přispěly ke zkvalitňování poskytovaných služeb.

Finanční zdroj: ÚVR ČSOP, Lesy ČR

Zodpovědný řešitel: Jitka Říhová, Dagmar Uhýrková

Aktivity, které probíhaly prostřednictvím Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s.

Bylo odučeno 399 výukových programů pro více než 8,5 tisíce dětí a byly také uspořádány 2 čtyřdenní vzdělávací semináře pro pedagogy. Dále proběhlo 44 terénních exkurzí pro základní a střední školy, jichž se účastnilo celkem 964 zájemců.

První čtvrtky v měsíci byly tradičně věnovány setkáním s cestovateli (nejen) po cizích zemích. Celkem se uskutečnilo šest večerů pro milovníky přírody a příznivce cestování.

Vydán byl informační leták na téma Voda.

Dne 16. dubna proběhl Ekojarmark tematicky zaměřený na stromy, na jehož organizačním zajištění se členové naší organizace podíleli.

Setkání členů ČSOP

Ve dnech 2.–4. září se uskutečnilo 10. setkání členů Českého svazu ochránců přírody. Bezmála 150 účastníků se sešlo v pátek v odpoledních hodinách v autokempu Lučina ve Tvarožné Lhotě. Páteční program byl z velké části laděn entomologicky, se zaměřením na motýly. Nejprve Marie Petřů představila výukový program pro malé děti s názvem Housenka a její kabátek. Po přednášce doc. Aleny Salašové o (nejen) bělokarpatském krajinném rázu následovalo povídání Dr. Jana Uříčáře o motýlech Bílých Karpat. Ve večerních hodinách mohli účastníci pozorovat noční odchyt motýlů s odborným výkladem nebo posedět při poslechu „renesanční“ skupiny Tempus.

V sobotu probíhalo současně několik exkurzí. Dle svých zájmů i fyzických možností si mohli účastníci zvolit kratší trasu do přírodních krás NPR Čertoryje, nebo delší trasu přes NPR Čertoryje k větrnému mlýnu v Kuželově, s autobusovým přejezdem do sadu krajových odrůd v NPR Zahrady pod Hájem. Další trasy byly naplánovány přes NPP Váté písky na PP Bzenecké cvičiště, nebo pro milovníky památek do nedaleké Strážnice, kde mohli navštívit skanzen, synagogu a židovský hřbitov.

V odpoledních hodinách byl připraven program pro děti – střílení z luku, jízda na koni, indiánské hry, uzlování, posezení u ohně aj. Za pomoc s programem pro děti patří díky členům Ligy lesní moudrosti Huascarán. Večer nám zahrála cimbalová muzika Petra Galečky.

V neděli si mohli účastníci vybrat ze dvou vycházek. Jedna skupina zamířila k rozhledně Travičná, kde jsme se mohli těšit z výhledu na okolí, druhá skupina vyrazila auty do nedalekého Radějova do PP Žerotín a na zatravněnou louku pod ní. Obě skupiny po cestě viděly vzácný strom jeřáb oskeruše.

Finanční zdroj: ÚVR ČSOP

FINANČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2011

ROZVAHA (balance) nevýdělečných organizací v plném rozsahu sestavená k 31. 12. 2011 (v tisících Kč)

AKTIVA	k 1. 1.	k 31. 12.	PASIVA	k 1. 1.	k 31. 12.
A. DLOUHODOBÝ MAJETEK	2587	2456	A. VLASTNÍ ZDROJE	4613	4708
I. Dlouhodobý nehmotný majetek	87	87	I. Jmění	4362	4568
Software	87	87	Vlastní jmění	4362	4568
II. Dlouhodobý hmotný majetek	4201	4201	II. Výsledek hospodaření	252	140
Pozemky	140	140	Účet výsledku hospodaření	x	140
Budovy, haly a stavby	3843	3843	Výsledek hospodaření		
Samostatné movité věci a soubory			ve schvalovacím řízení	252	x
movitých věcí	218	218	Nerozdělený zisk, ztráta		
			minulých let	0	0
III. Dlouhodobý finanční majetek	30	30			
Finanční majetek	30	30			
IV. Oprávky	-1731	-1862	B. CIZÍ ZDROJE	134	437
Oprávky k dlouhodobému majetku	-1731	-1862	I. Rezervy	0	0
			II. Dlouhodobé závazky	0	0
B. KRÁTKODOBÝ MAJETEK	2160	2689	III. Krátkodobé závazky	136	438
I. Zásoby	580	661	Dodavatelé	14	359
Zboží na skladě a v prodejnách	580	661	Zaměstnanci	39	30
			Závazky k institucím sociálního zabezpečení	16	17
			a veřejného zdravotního pojištění		
II. Pohledávky	778	495	Ostatní přímé daně	3	3
Odběratelé	61	75	Daň z přidané hodnoty	36	0
Poskytnuté provozní zálohy	11	23	Jiné závazky	1	1
Daň z přidané hodnoty	0	91	Dohadné účty pasivní	26	28
Nároky na dotace a ost. zúčt. s SR	20	105			
Dohadné účty aktivní	86	201	IV. Jiná pasiva		
			Výdaje příštích období	-2	-2
III. Krátkodobý finanční majetek	1402	1533	Výnosy příštích období	0	1
Pokladna	36	46			
Ceniny	7	2			
Bankovní účty	1359	1485			
Aktiva celkem	4747	5145	Pasiva celkem	4747	5145

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁTY
nevýdělečných organizací sestavený k 31. 12. 2011
(v tisících Kč)

VÝNOSY

I. Tržby za vlastní výkony a zboží	813
Tržby za vlastní výrobky	36
Tržby z prodeje služeb	451
Tržby za prodané zboží	326
II. Změny stavu vnitroorg. zásob	0
III. Aktivace	0
IV. Ostatní výnosy	49
Úroky	4
Jiné ostatní výnosy	45
V. Tržby z prodeje majetku	0
VI. Přijaté příspěvky	35
Přijaté příspěvky (dary)	32
Členské příspěvky	3
VII. Provozní dotace	3161
Provozní dotace	3161
Výnosy celkem	4058
Výsledek hospodaření před zdaněním	
Daň z příjmu	0
Výsledek hospodaření po zdanění	140

NÁKLADY

I. Spotřebované nákupy	328
Spotřeba materiálu	153
Spotřeba energie	117
Prodané zboží	58
II. Služby celkem	1941
Opravy a udržování	56
Cestovné	98
Náklady na reprezentaci	5
Ostatní služby	1782
III. Osobní náklady	892
Mzdové náklady	689
Zákonné sociální pojištění	182
Zákonné sociální náklady	21
IV. Daně a poplatky	1
Ostatní daně a poplatky	1
V. Ostatní náklady	17
Jiné ostatní náklady	17
VI. Odpisy, prodaný majetek	131
Odpisy DM	131
VII. Poskytnuté příspěvky	608
Poskytnuté příspěvky m. org. sl.	603
Poskytnuté členské příspěvky	5
VIII. Daň z příjmu	0
Náklady celkem	3918

Z toho hospodářská činnost:

VÝNOSY hospodářské činnosti

I. Tržby za vlastní výkony a zboží	124
Tržby z prodeje služeb	124
Výnosy celkem	124
Výsledek hospodaření před zdaněním	14
Daň z příjmu	0
Výsledek hospodaření po zdanění	14

NÁKLADY hospodářské činnosti

I. Spotřebované nákupy	39
Spotřeba materiálu	2
Spotřeba energie	37
II. Služby celkem	48
Opravy a udržování	4
Ostatní služby	44
VI. Odpisy, prodaný majetek	23
Odpisy DM	23
Náklady celkem	92

Sestavila: Jitka Říhová

ROZVAHA

Aktiva tvoří stavby – budova sídla organizace Bartolomějské nám. 47 a pořízený domek v roce 2011 v ul. Kožešnická 57 ve Veselí nad Moravou –, dále pak pozemky pod budovami a zahrádka, samostatné movité věci, software ARC View Analist a ostatní finanční majetek – podíl v o.s. Tradice Bílých Karpat a dále pak oprávky k tomuto majetku.

Krátkodobý majetek tvoří zásoby zboží a finanční majetek, který je veden na bankovních účtech u České spořitelny, ČNB, UniCredit bank a v pokladně. Velkou část pohledávek tvoří odběratelé za prodané zboží a nárok na dotaci ze SZIF a LIFE aj.

Pasiva jsou tvořena z vlastních zdrojů – jmění, kde je účtován podíl odpisů z majetku vztahujících se k dotaci.

Krátkodobé závazky – zaměstnanci, závazky k institucím, sociální a zdravotní pojištění, ostatní přímé daně, daň z přidané hodnoty – byly v době tisku výroční zprávy uhrazeny.

Dohadné účty pasivní se týkají nákladů na elektřinu, vodu, plyn a telekomunikace za rok 2011.

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁTY

V roce 2011 jsme vytvořili zisk ve výši 139.282 Kč, který tvoří zisk z hlavní činnosti ve výši 125.440 Kč a z hospodářské činnosti tj. reklama a nájem nemovitosti ve výši 13.852 Kč.

Výnosy v roce 2011 tvořily finanční prostředky získané z hlavní činnosti na realizaci projektů a akcí. Nejvýznamnější položkou je poskytnutá dotace ve výši 1558.400 Kč na Výzkum a vývoj od Ministerstva životního prostředí ČR na projekt VaV SP/2d3/54/07. Část prostředků ve výši 603.000 Kč byla převedena ostatním spolupříjemcům (Univerzita Palackého v Olomouci, Masarykova Univerzita.) na realizaci jejich podílu. Spolupříjemce Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Bílé Karpaty a KS Zlín obdržela svoji část dotace přímo ze státního rozpočtu.

Další významnou částku tvoří finanční prostředky získané od SZIF za platby na zemědělství ve výši 1236.131,90 Kč.

Na vydávání časopisu Bílé-Biele Karpaty byla získána dotace ze SFŽP ve výši 116.800 Kč, od MŽP ve výši 66.000 Kč a dotace od měst a obcí v regionu a dárců ve výši 13.320 Kč.

Dále pak výnosy z vlastní činnosti jsou využity k realizaci zakázek od různých organizací a prodejem zboží. Nejvýznamnější zakázka byla pro společnost OSEVA PRO s.r.o., Výzkumná stanice travinářská Rožnov – Zubří, za práce na projektu „SALVERE“. A zakázky pro jednotlivé objednatele např. AOPK ČR a ÚVR ČSOP za realizaci pozemkového spolku.

Další výnosy souvisejí s ochranou přírody, prodejem travních směsí, vydaných publikací, nájemným aj.

Významnou položkou nákladů jsou osobní náklady ve výši 892.426 Kč. V roce 2011 byl průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců v HPP 4 a s 24 pracovníky byly uzavřeny dohody o provedení práce.

Další položky nákladů tvoří služby, spotřeba materiálu a energie, které byly použity k realizaci činností organizace.

Ověření účetní závěrky auditorem

Dne 28. 3. 2012 proběhlo ověření účetní závěrky k 31. 12. 2011 auditorem Ing. Josefem Bučkem, číslo dekretu 1378, s výrokem, že účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního jmění, finanční situace a zdroje krytí stálých a oběžných aktiv.

Ověření čerpání finančních prostředků na projekt na Vědu a Výzkum auditorem

Dne 29. 3. 2012 proběhlo ověření čerpání finančních prostředků auditorem Ing. Josefem Bučkem, číslo dekretu 1378, na projekt z MŽP ČR VaV/SP2d3/4/07 s výrokem, že Přehledy čerpání nákladů projektu a související dokumentace jsou ve shodě s podmínkami MŽP a Nařízením vlády č. 461/2002 Sb.

**Zpráva nezávislého auditora
ověření roční účetní závěrky k 31. 12. 2011 občanského sdružení**

**Český svaz ochránců přírody
základní organizace 58/06 Bílé Karpaty
698 01 Veselí nad Moravou, Bartolomějské nám. 47
IČO 47895497**

Zpráva je určena výboru základní organizace 58/06 ČSOP Bílé Karpaty.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2011 za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011.

Za sestavení účetní závěrky, vedení účetnictví, za jeho úplnost, průkaznost a správnost je odpovědný statutární orgán ZO 58/06 ČSOP Bílé Karpaty.

Mojí úlohou je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Audit jsem provedl v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů ČR. V souladu s těmito předpisy jsem povinen dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce. Audit rovněž zahrnuje posouzení správnosti a vhodnosti použitých účetních zásad a zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že podle mého názoru účetní závěrka

**podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý
obraz aktiv, závazků, vlastního jmění, finanční situace
a zdroje krytí stálých a oběžných aktiv**

občanského sdružení Český svaz ochránců přírody k 31. 12. 2011 a výsledek hospodaření za období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

Veselí nad Moravou 29. 3. 2012

Ing. Josef Buček
číslo osvědčení KAČR 1378
602 00 Brno, Nerudova 14

